

РЕШЕНИЕ

№ 7393

гр. София, 29.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 33 състав,
в публично заседание на 21.09.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Галин Несторов

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **4191** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по делото е по реда на Глава X от АПК във вр. с чл. 190а, ал. 1, т. 3 от Закона за водите.

Делото е образувано по жалбата на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ /ДПУСЯ/, ЕИК[ЕИК], представлявано от изп. директор Ц. Б., чрез юриск. М. К., против Задължителни предписания по Констативен протокол № 07-02-11/15.02.2023 г. от проверка и контрол на язовирна стена и съоръженията към нея и документацията за експлоатацията, издадени от К. Д. Н. и К. Г. С., служители при Регионален отдел „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях – Ю. ЦЕНТРАЛНА БЪЛГАРИЯ“ при Държавна агенция за метрологичен и технически надзор, с който са дадени задължителни предписания за яз. „М. ВЪРБА – 90“, Област: П., Община: П., както следва:

До възстановяване на водния откос на язовирната стена, водното ниво да се поддържа на кота под нивото на ерозирания участък. Срок: до възстановяване на водния откос. Неизпълнени: Да се възстанови проектният профил на водния откос на крилната язовирната стена. Срок: 31.12.2021г. Да се възстанови пропускателната способност на основния изпускател и да се представи протокол от извършени манипулации с него. Срок: 31.12.2021 г.

Жалбоподателят сочи, че предписанията са нищожни, като дадени от комисия, в състава на която няма лица с необходимата професионална квалификация, съгласно ЗВ и от орган без съответните правомощия. Твърдят се и съществени нарушения на адм. - производствените правила при издаването им. В с.з. по делото жалбоподателят,

редовно призован, се представлява от юриск. Я., който поддържа жалбата и изразява становище за обявяване на оспорения адм. акт за нищожен. Пледира за присъждане на разноски по делото за юриск. възнаграждение.

Ответниците по оспорването – К. Д. Н. и К. Г. С., служители при Регионален отдел „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях – Ю. ЦЕНТРАЛНА БЪЛГАРИЯ“ при Държавна агенция за метрологичен и технически надзор, редовно призовани, не се явяват. От процесуалния им представител ст. експерт юрист към ДАМТН [населено място] Е. З. е получено писмено становище за неоснователност на жалбата, присъждането на разноски и възражение за прекомерност на адв. възнаграждение на жалбоподателя.

Съдът като прецени допустимостта на жалбата, приема за установено следното: Жалбата е подадена в срок, налице е правен интерес, поради което е процесуално допустима, а разгледана по същество последната е основателна при следните съображения:

В КП са изложени следните факти:

Име на язовира:

КОНСТАТАЦИИ НА СЪСТОЯНИЕТО:

Характерни условия и обстоятелства при провеждане на инспекцията: Метеорологични: Д.. Видимост: Добра Достъп: Нормален Обем на язовира в момента на проверката: Няма данни [mЗ] Кота водно ниво: Няма данни [т] Други констатации установени при проверката: Язовир "М. върба - 90" се намира източно от [населено място] в местността: "М. върба". Язовир "М. върба - 90" е класифициран по степен на потенциална опасност съгласно чл. 141б, ал. 1 от Закона за водите в Трета ниска степен на потенциална опасност. При извършен обход и оглед на язовирната стена и съоръженията към нея и проверка на документацията за експлоатацията се установи следното: Короната е равна, проходима, чиста от дървесна и храстовидна растителност, без видими деформации; Водният откос на основната язовирната стена е земен, чист от дървесна и храстовидна растителност, без видими деформации; Въздушният откос на основната язовирната стена е земен, затревен, чист от дървесна и храстовидна растителност, без видими деформации; Водният откос на крилната язовирната стена е земен, чист от дървесна и храстовидна растителност, наблюдава се засилена ерозия и свличания по цялата му дължина; Въздушният откос на крилната язовирната стена е земен, затревен, чист от дървесна и храстовидна растителност, без видими деформации; Преливникът е страничен, земен, трапецовиден профил, разположен в десния скат на язовирната стена, той и отводящия земен канал след него, са без видими деформации; Основният изпускател е тръбен Ф 250 мм, със спирателен кран, разположен в бетонова шахта в петата на въздушния откос. Основният изпускател е в неизправно техническо и експлоатационно състояние, според доклад за извършен есенен технически преглед от 02.09.2022г. за състоянието на язовирната стена и съоръженията към нея на "Оператора и собственика - Държавно предприятие "Управление и стопанисване на язовири" (ЦПУСЯ)", съгласно Заповед № РД-215/25.08.2022г. на изпълнителния директор на ДПУСЯ.

В момента на проверката водното ниво е на около 3 м под кота преливен ръб. При проверка в Информационната система на ДАМТН, се установи, че шифърът на яз. "М. върба - 90" е PAZ-53285-2697, има въведени технически данни за язовира. Резултати и анализа от налични наблюдения и измервания с К. Няма. Опис на представени документи, сведения, обяснения и други, събрани в хода на проверката: Няма.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДПИСАНИЯТА НА КОМИСИИТЕ, НАЗНАЧЕНИ СЪС ЗАПОВЕД НА ОБЛАСТНИТЕ УПРАВИТЕЛИ ПО ЧЛ. 138А, АЛ. 3 ОТ ЗАКОНА ЗА ВОДИТЕ: Не се проверява от Комисии, назначени със заповед на областните управители по чл. 138а, ал. 3 от Закона за водите.

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕДПИСАНИЯТА НА ГД НЯСС ПО КОНСТАТИВЕН ПРОТОКОЛ № 07-02-50/11.06.2021 Г. ЗА ТЕХНИЧЕСКОТО И ЕКСПЛОАТАЦИОННО СЪСТОЯНИЕ НА ЯЗОВИРНИТЕ СТЕНИ И СЪОРЪЖЕНИЯТА КЪМ ТЯХ: Изпълнено:

Предписания: До възстановяване на водния откос на язовирната стена, водното ниво да се поддържа на кота под нивото на ерозиралия участък. Срок: до възстановяване на водния откос. Неизпълнени: Да се възстанови проектният профил на водния откос на крилната язовирната стена. Срок: 31.12.2021г. Да се възстанови пропускателната способност на основния изпускател и да се представи протокол от извършени манипулации с него. Срок: 31.12.2021 г.

Сочи се, че на основание чл. 190а, ал. 2 от Закона за водите за изпълнението на всички предписания е отговорен Собственикът на язовирната стена и съоръженията към нея. За изпълнението на дадените задължителни предписания собствениците уведомяват писмено председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор чрез регионален отдел в срок: 7 дни.

При тази фактическа обстановка съдът направи следните правни изводи:

Съгласно чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК същият следва да съдържа фактическите и правните основания за издаването му. Първите са необходим реквизит на акта и липсата им го опорочава съществено. Липсата на фактически основания представлява винаги съществено административнопроизводствено нарушение, водещо до отмяна на административния акт. Обратно, макар и да е административнопроизводствено нарушение, непосочването или погрешното посочване в акта на правното основание за издаването му не е съществено такова при условие, че актът съдържа фактическите основания за издаването си.

Съдът, в настоящият съдебен състав намира, че процесната заповед не е издадена от компетентен орган, предвид липсата на изрично възложени му със съответен акт правомощия, съответно – при липсата на материална компетентност.

Съгласно § 1, ал. 1, т. 94 от ДР на ЗВ, "язовир" е водностопанска система, включваща водния обект, язовирната стена, съоръженията и събирателните деривации, както и земята, върху която са изградени. Язовирът като съоръжение осигурява съхранение на част от повърхностните води на Република България, които са от значение за осигуряване на питейно-битова вода и вода за напояване.

Една от главните цели на Закона за водите, установена в чл. 2, ал. 1, т. 3, е да осигури управление на водите в интерес на обществото чрез опазване на повърхностните и подземните води и водите на Черно море. Според закона постигането на тази цел се осъществява чрез признаване на водите за жизненоважен ресурс и общо наследство, което се опазва и защитава и чрез предоставяне на обществеността на своевременна, точна и разбираема информация за състоянието на водите, планираните мерки и достигнатите резултати от тяхното прилагане.

От принципите на ЗВ, залегнали в чл. 7, т. 1- т. 4, е видно, че собствениците на водни обекти, водностопанските системи и съоръжения, каквото качество има жалбоподателя, следва да ги стопанисват по начин, който е съобразен с обществената

значимост на водата като ценен природен ресурс и по начин, който да не нарушава технологичното единство на водостопанската система.

Нормата на чл. 190а, ал. 1, т. 3 от Закона за водите предвижда правомощието на председателя на ДАМТН или на упълномощени от него лица да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или на съоръженията към тях, съобразно правомощията си по този закон и наредбата по чл. 141, ал. 2, включително за извършване на мерки и действия за изясняване на техническото състояние и на условията за експлоатация на контролираните обекти.

Съдът приема, че предписанията са издадени от некомпетентни органи, извън законоустановените им правомощия по Закона за водите, въпреки че по делото е налице заповед № 776/22.12.2021 г. /л. 30 и сл./, с която са делегирани такива от председателя на ДАМТН, вкл. и да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или съоръжения към тях, както и да определят срок за тяхното изпълнение. Оспорените предписания като индивидуален административен акт, създаващ задължения за жалбоподателя, представляват властническо волеизявление. Процесните предписания са именно от вида на посочените. Спорен по делото е въпроса дали председателят на ДАМТН има правото да възлага такива правомощия на негови служители.

Процесните предписания са както следва:

До възстановяване на водния откос на язовирната стена, водното ниво да се поддържа на кота под нивото на ерозирания участък. Срок: до възстановяване на водния откос. Неизпълнени: Да се възстанови проектният профил на водния откос на крилната язовирната стена. Срок: 31.12.2021г. Да се възстанови пропускателната способност на основния изпускател и да се представи протокол от извършени манипулации с него. Срок: 31.12.2021 г.

Съгласно разпоредбата на чл. 190, ал. 4 от ЗВ: „Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощени от него длъжностни лица контролират изпълнението на:

1. предписанията на комисиите по чл. 138а, ал. 3;
2. мерките за осигуряване на изправно техническо състояние на язовирните стени и съоръженията към тях и за безопасната им експлоатация;
3. дейности по извеждане от експлоатация и/или ликвидация на язовирни стени и съоръжения към тях.“

Това е разпоредбата, в която изчерпателно се изброяват законовите правомощия на председателя на ДАМТН, като в същата липсват изброени правомощия от вида на процесните, а именно: да дават предписания на собствениците на язовирни стени и/или съоръжения към тях, както и да определят срок за тяхното изпълнение, в случая: по техническото поддържане на язовир. Органите на ДАМТН, видно от нормата на чл. 190, ал. 4 от ЗВ имат правомощия единствено да контролират такива предписания, като издават и съответни правораздавателни актове – НП, но не и самостоятелно да дават предписания. Това правомощие, видно от разпоредбата на чл. 138а, ал. 3 от ЗВ е предоставено на комисии, назначени от областните управители, в които следва да участват и съответни компетентни лица. Правомощието, което в случая е иззето от инспекторите на ДАМТН, за даване на съответните предписания, възложено на тези

комисии е предвидено в разпоредбата на чл. 138а, ал. 3, т. 5 от ЗВ:

„(нова - ДВ, бр. 55 от 2018 г.) във връзка със заключението по т. 4 дават предписания на собствениците на язовири за привеждане в готовност за безопасна експлоатация на язовирите и съоръженията към тях в нормални, екстремни и аварийни условия на работа, в т.ч. за извършването на ремонти и други технически дейности за привеждането на язовирната стена и съоръженията към нея в изправно техническо състояние, както определят срок за тяхното изпълнение.“

Съдът приема, че процесните предписания са издадени при липса на материална компетентност на издателите им - К. Д. Н. и К. Г. С., служители при Регионален отдел „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях – Ю. ЦЕНТРАЛНА БЪЛГАРИЯ“ при Държавна агенция за метрологичен и технически надзор, поради което същите следва да бъдат обявени за нищожни.

С оглед на изхода от спора и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК, съдът намира, че на жалбоподателя следва да бъдат присъдени по делото разноски в размер на 100 лв. за юриск. възнаграждение.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОБЯВЯВА, по жалба на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ /ДПУСЯ/, ЕИК[ЕИК], представлявано от изп. директор Ц. Б., чрез юриск. М. К.,

НИЩОЖНОСТТА на Задължителни предписания по Констативен протокол № 07-02-11/15.02.2023 г. от проверка и контрол на язовирна стена и съоръженията към нея и документацията за експлоатацията, издадени от К. Д. Н. и К. Г. С., служители при Регионален отдел „Надзор на язовирните стени и съоръженията към тях – Ю. ЦЕНТРАЛНА БЪЛГАРИЯ“ при Държавна агенция за метрологичен и технически надзор, с които са дадени задължителни предписания за яз. „М. ВЪРБА – 90“, Област: П., Община: П.;

ОСЪЖДА Държавната агенция за метрологичен и технически надзор да заплати на Държавно предприятие „Управление и стопанисване на язовири“ /ДПУСЯ/, ЕИК[ЕИК], представлявано от изп. директор Ц. Б., разноски в размер на 100 /сто/ лева.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд на Р. България в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

ПРЕПИСИ от решението да се връчат на страните.

СЪДИЯ: